

**PROGRAM SZKOLENIA
PRZYGOTOWUJĄCEGO SPECJALISTĘ
RATOWNIK NA WODACH SZYBKOPŁYNĄCYCH I POWODZIOWYCH
Z UŻYCIEM JEDNOSTEK PŁYWAJĄCYCH**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Cel szkolenia
- III. Założenia organizacyjne
- IV. Wymagania formalne
- V. Zestawienie przedmiotów i tematów zajęć dydaktycznych
- VI. Wykaz środków dydaktycznych
- VII. Algorytm czynności administracyjnych

I. WSTĘP

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest specjalistycznym stowarzyszeniem, które działa w celu prowadzenia działań ratowniczych, polegających w szczególności na organizowaniu pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym. WOPR jest członkiem International Life Saving Federation – organizacji wyznaczającej standardy wyszkolenia ratowników wodnych. Realizacja misji WOPR – zmniejszania liczby osób tonących w wodach polskich – wymaga dobrze przygotowanych ratowników wodnych.

Zapewnienie bezpieczeństwa osobom pływającym i kąpiącym się w miejscach wyznaczonych oraz osobom uprawiającym sporty i rekreację na obszarach wodnych należy do osób prawnych i fizycznych prowadzących na wodach działalność w tym zakresie, jak i do organów administracji rządowej i właściwych terytorialnie gmin, będących właścicielami, organizatorami lub operatorami kąpielisk, pływalni i parków wodnych oraz przystani. WOPR, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju utworzył struktury organizacyjne w województwach, powiatach i gminach w celu szkolenia kadr oraz organizowania i prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, a także prewencyjnych i profilaktycznych, mających ograniczyć wypadki na obszarach wodnych.

Konstrukcja Programu szkolenia przygotowującego specjalistę – *ratownika na wodach szybkopłynących i powodziowych z użyciem jednostek pływających*, uwzględnia odpowiednio przygotowane treści teoretyczne i praktyczne, utrzymane w konwencji układu przedmiotowego pozwalającego przygotować absolwentów do wykonywania czynności z zakresu *ratownictwa na wodach szybkopłynących i powodziowych z użyciem jednostek pływających* i współpracować w zapewnieniu bezpieczeństwa na tych obszarach wodnych oraz kierowania działaniami zespołu ratowników wodnych, w tym grupy interwencyjnej.

II. CEL SZKOLENIA

Celem tego szkolenia jest przygotowanie ratownika do wykonywania działań w zakresie ratownictwa wodnego na wodach szybko płynących i powodziowych z użyciem jednostek pływających w stopniu potrzebnym do udzielenia pomocy osobom znajdującym się poza zasięgiem lub możliwościami użycia podręcznego sprzętu i technik bezpośrednich w tych warunkach. Szkolenie obejmuje nauczanie i doskonalenie technik ratowniczych nie objętych programami kursów na poszczególne stopnie ratownicze.

Absolwent tego szkolenia po pozytywnym zaliczeniu wg karty umiejętności uzyskuje specjalizację *ratownik ratownictwa na wodach szybkopłynących i powodziowych z użyciem jednostek pływających* i będzie przygotowany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego przy użyciu jednostek pływających, a w szczególności do:

- 1) pełnienia funkcji ratownika podczas działań na WSPiPJP;
- 2) kierowania zespołem służby ratowniczej na WSPiPJP;
- 3) podejmowania działań profilaktycznych i prewencyjnych;
- 4) stosowania technik ratownictwa wodnego na WSPiPJP;

- 5) zabezpieczenia imprez na wodach szybko płynących i prowadzenia akcji ratunkowych z użyciem jednostek pływających;
- 6) ratowania ludzi i sprzętu na wodach szybko płynących przy pomocy jednostek pływających;
- 7) ewakuacji i transportu ludzi oraz sprzętu przy pomocy jednostek pływających;
- 8) obsługi specjalistycznego sprzętu ratowniczego używanego na wodach szybko płynących i powodziowych (skuter z platformą, łódź motorowa, RIB);
- 9) kierowania zespołem GI służby ratowniczej (1+2) na wodach szybko płynących i powodziowych.

Absolwent posiada wiedzę i umiejętności w zakresie:

- 1) autoratownictwa i autoasekuracji;
- 2) udzielania pierwszej pomocy zgodnie z Ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym z dnia 8 września 2006 roku (Dz. U. Nr 79, poz. 1410);
- 3) prowadzenia działań ratowniczych w ramach systemu KSRG, Państwowego Ratownictwa Medycznego i innych systemów bezpieczeństwa Państwa;
- 4) zasad współpracy z podmiotami używającymi jednostki pływające.

III. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

1. Szkolenie jest organizowane przez jednostkę wojewódzką WOPR, posiadającą właściwe warunki do ich przeprowadzenia po uzyskaniu akceptacji członka Zarządu Głównego właściwego ds. edukacji.
2. Szkolenie obejmuje 25 godzin dydaktycznych (jednostka dydaktyczna wynosi 45').
3. Zajęcia praktyczne odbywają się na cieku wodnym o min. przepływie 1 m/sek i wodach stojących oraz w terenie umożliwiającym pełną realizację programu na którym to obszarach Organizator jest zobowiązany zapewnić pełne bezpieczeństwo przebiegu zajęć.
4. Za stronę formalną i merytoryczną szkolenia, w tym przeprowadzenie zajęć zgodnie z programem i rozkładem zajęć odpowiada kierownik dydaktyczny szkolenia.
5. Kadra dydaktyczna szkolenia jest zatwierdzona zgodnie z wytycznymi w sprawie szczegółowych zasad i trybu organizowania szkoleń specjalistycznych (zał. 1/2/2010).
6. Zajęcia prowadzone są w grupach ćwiczebnych (5 uczestników / 1 instruktor).
7. Kandydaci na szkolenia przyjmowani są po spełnieniu wymogów formalnych.
8. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzane są przez kadrę prowadzącą zajęcia według karty umiejętności.
9. Szkolenie specjalistyczne należy realizować zgodnie z *Procedurą Organizacyjną Kursów Specjalistycznych WOPR*, która określa algorytm rejestracji, realizacji, rozliczania, egzaminowania, obsługi Centralnej Ewidencji (CE), przydzielania punktów specjalizacyjnych oraz zawiera wzory dzienników, kart umiejętności, pieczęci, identyfikatorów, zaświadczeń, regulaminów, standardów wyposażenia.

IV. WYMAGANIA FORMALNE

1. Uczestnik zajęć ma posiadać:
 - 1) ukończone 18 lat;
 - 2) aktualną legitymację WOPR;
 - 3) oświadczenie woli o braku przeciwwskazań do uczestniczenia w szkoleniu;
 - 4) stopień ratownika wodnego (RWŚ lub RWM);
 - 5) uprawnienia motorowodne (stopień lub specjalizacja);
 - 6) specjalizację *stażysta WSPiP*.
2. Ratownicy innych podmiotów przyjmowani są na podstawie umiejętności pływania wynikających z tytułu posiadania *specjalnej karty pływackiej* oraz *stażysta WSPiPJP*.

V. ZESTAWIENIE PRZEDMIOTÓW I TEMATÓW ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Lp	Tematy zajęć	w	ćw
I	Sprzęt oraz taktyka działań na WSPiPJP.	2	
II	Dowodzenie zespołem ratowniczym na WSPiPJP.	1	
III	KPP w warunkach WSiPJP.	1	
IV	Bezpieczeństwo podczas szkoleń i działań na WSPiPJP.	2	
	1 Film poglądowy „Wypadek Nowy Targ”.	1	
	2 Budowa stanowisk, liny, sprzęt wysokościowy, parametry techniczne oraz możliwości zastosowania w ratownictwie wodnym.	1	
V	Techniki linowe – zajęcia praktyczne „suche”.	2	4
	1 Liny „trawersowe” oraz „tyrolki”.	20’	1
	2 Zasady zjazdu do wody na rolce stop rolce oraz „8” Blokowanie przyrzędu.	30’	1
	3 Układy wyciągowe.	20’	1
	4 Konfiguracja sprzętu na poszczególnych stanowiskach.	20’	1
VI	Techniki ratownicze.	2	5
	1 Ewakuacja osób z miejsc trudnodostępnych.	20’	2
	2 Ściąganie poszkodowanych z drzewa i budynku do łodzi z użyciem pomocniczego sprzętu i technik wysokościowych.	20’	1
	3 Opuszczenie oraz odebranie poszkodowanych z łodzi / pontonu na most z użyciem technik wysokościowych: a) zjazd ratownika lub opuszczenie do pontonu, b) podciągnięcie na most w trójkącie Petzla.	30’	1
	4 Uwalnianie osób i sprzętu (ciek naturalny o przepływie min. 2 m/s): a) ratowanie osób, b) ratowanie sprzętu.	20’	1
VII	Symulowane działania ratownicze w warunkach nocnych*.	1	2
	1 Przydział zadań dla poszczególnych grup.	15’	
	2 Powołanie sztabu akcji – wyznaczenie osoby dowodzącej.	10’	
	3 Realizacja założeń taktycznych.	10’	
	4 Zakończenie działań.	10’	
	5 Analiza działań poszczególnych grup, sztabu, sprawdzenie dokumentacji przebiegu akcji.	15’	
VIII	Symulowane działania ratownicze na naturalnym cieku – zdarzenie masowe*.	1	2
	1 Przydział zadań dla poszczególnych grup.	15’	
	2 Powołanie sztabu akcji – wyznaczenie osoby dowodzącej.	10’	
	3 Realizacja założeń taktycznych.	10’	
	4 Zakończenie działań.	10’	
	5 Analiza działań poszczególnych grup, sztabu, sprawdzenie dokumentacji przebiegu akcji.	15’	
RAZEM		12	13

* - ok. 21.30 (w trakcie wykładu podanie założeń taktycznych do działań nocnych, (drugi dzień szkolenia), scenariusz oparty na technikach ćwiczonych w dzień, realizowany w warunkach nocnych przy własnym oświetleniu. Grupy mają losowo przydzielone zadania do realizacji w określonym czasie. Do każdej grupy przydzielony jest tzw. instruktor bezpieczeństwa. Pozorantami są instruktorzy.

UWAGA Dodatkowe warunki bezpieczeństwa

1. Całość zajęć zabezpieczana przez grupę interwencyjną.
2. Ciek zabezpieczony na końcu siatkami ratowniczymi i wyposażony w oświetlenie.
3. Każdy uczestnik musi posiadać na kasku światło chemiczne koloru czerwonego.
4. Do każdej grupy przydzielony jest instruktor bezpieczeństwa, który ma łączność z koordynatorem na oddzielnym kanale radiowym niedostępnym dla uczestników.
5. Zadania realizowane powinny być przy zachowaniu środków bezpieczeństwa, założeń taktycznych oraz procedur obowiązujących w KSRG

VI. WYKAZ ŚRODKÓW DYDAKTYCZNYCH

1. Środki dydaktyczne na zajęcia teoretyczne.

Lp	Rodzaj sprzętu	Ilość
1	Zestaw multimedialny (laptop, ekran, rzutnik, głośniki).	1
2	Flipchart.	1
3	Prezentacje wykładów w formie multimedialnej.	1
4	Materiały dydaktyczne.	1

2. Pomoce dydaktyczne dostarczone przez organizatora.

Lp	Rodzaj sprzętu	Ilość (kpl.)
1	Agregat prądowórczy z masztami oświetleniowymi.	1 kpl
2	Boje.	wg potrzeb
3	Kamizelka asekuracyjna.	wg liczby uczestników
4	Kask.	wg liczby uczestników
5	Tuba elektroakustyczna.	1/1 grupę ćwiczebną
6	Środki łączności.	1/1 instruktora
7	Liny asekuracyjne.	wg liczby stanowisk

3. Wypożyczenie własne uczestnika.

Lp	Rodzaj sprzętu	Ilość (kpl.)
1	Skafander neoprenowy.	1
2	Buty i rękawice do sportów wodnych.	1
3	Kamizelka asekuracyjna.	1
4	Kask.	1
5	Jednostki pływające z oświetleniem nawigacyjnym, szperaczem i pozostałym wyposażeniem standardowym w tym ratowniczym.	1 / 2-3 osobową załogę

VII. ALGORYTM CZYNNOŚCI ADMINISTRACYJNYCH

A. Czynności przed rozpoczęciem szkolenia

1. Rejestracja szkolenia w biurze jednostki wojewódzkiej WOPR na 7 dni przed rozpoczęciem szkolenia wg karty zgłoszeniowej uwzględniającej planowaną ilość uczestników, kadrę instruktorską, termin i miejsce realizacji zajęć.
2. Zapoznanie uczestników z programem i regulaminem szkolenia uwzględniającego nazwę, adres organizatora szkolenia, imiona i nazwiska kadry instruktorskiej w tym kierownika szkolenia, harmonogram zajęć i miejsca realizacji, wykaz sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji zajęć, cenę szkolenia, zakres usług objętych tą ceną, zasady kwalifikowania osób na szkolenie, ilość uczestników przypadających na prowadzącego.
3. Przedstawienie reguł zachowania się uczestników w czasie realizacji zajęć oraz zasady bezpieczeństwa, a dla szkoleń pobytowych również warunki zakwaterowania i żywienia.
4. Zapewnienie uczestnikom szkolenia warunków bezpieczeństwa, warunków sanitarno-higienicznych określonych w odrębnych przepisach i bazy szkoleniowej odpowiedniej dla formy prowadzonych zajęć.
5. Na każdym szkoleniu musi być prowadzony dziennik zajęć z listą uczestników i numerem PESEL, według określonego wzoru, wypełniony zgodnie z instrukcją.

B. Czynności po zakończeniu szkolenia

1. Dokonanie wpisów w legitymacjach ratowników WOPR.
2. Wręczenie certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia.
3. Przekazanie kompletnej dokumentacji szkolenia (dziennik kursu z zaświadczeniami lekarskimi i kartami umiejętności).
4. Rozliczenie finansowe w biurze jednostki WOPR zgodnie z kalkulacjami kosztów kursu zatwierdzonymi przez jednostkę WOPR.
5. Dokumentację szkolenia przechowuje uprawniona jednostka wojewódzka WOPR.
6. Wprowadzenie uczestników szkolenia specjalistycznego do Centralnej Ewidencji (CE).

KARTA UMIEJĘTNOŚCI

Poziom 2 – ratownik WSPiPJP

..... (nazwisko i imię kandydata)		
UMIEJĘTNOŚCI PŁYWACKIE posiadanie stopnia RWS lub RWM		
UMIEJĘTNOŚCI RATOWNICZE (ocena punktowa w trakcie zajęć)	punkty	wynik
1. Prezentacja poziomu opanowania umiejętności technicznych na poszczególnych stacjach rozdziału VI: (oceny dokonuje instruktor prowadzący stanowisko)	0 – 6	X
stacja VI.1	0 – 1	
stacja VI.2	0 – 1	
stacja VI.3	0 – 2	
stacja VI.4	0 – 2	
2. Prezentacja poziomu opanowania umiejętności podczas symulowanych akcji w rozdziale VII: (oceny dokonuje instruktor prowadzący stanowisko)	0 – 3	X
a) bezpieczeństwo,	0 – 1	
b) umiejętność pracy w zespole,	0 – 1	
c) taktyka działania na WSiPJP.	0 – 1	
3. Prezentacja poziomu opanowania umiejętności podczas symulowanych akcji w rozdziale VIII: (oceny dokonuje instruktor prowadzący stanowisko)	0 – 3	X
a) bezpieczeństwo,	0 – 1	
b) umiejętność pracy w zespole,	0 – 1	
c) taktyka działania na WSiPJP.	0 – 1	
4. Test wyboru (12 pytań).	0 – 3	
Razem	15	
Przedział punktacji	OCENA	
15 – 13	5 – zaliczył z wynikiem b dobrym	
12 – 10	4 – zaliczył z wynikiem dobrym	
9 – 7	3 – zaliczył z wynikiem dostatecznym	
poniżej 7 punktów	uczestniczył	
Ilość uzyskanych punktów		
Komisja Egzaminacyjna stwierdza, że kol. uczestniczył w szkoleniu <i>Ratownictwo wodne z na WSPiPJP</i> oraz ukończył / nie ukończył * specjalizację ratownik na wodach szybko płynących i powodziowych z użyciem jednostek pływających		

* - niepotrzebne skreślić